

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/76/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121203486
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121203486.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov JUDr. Ľuboslavy Vankovej a Mgr. Jozefa Mačeja vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. decembra XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3204/3, Hlohovec, otca: C. D. B., nar. XX. januára XXXX, trvale bytom E. F. B. XX, D., zastúpeného advokátkou: JUDr. Lucia Sukopová, so sídlom Františkánska 5, Trnava a matky: G. C. H., nar. X. marca XXXX, trvale bytom I. XXXX/XX, J., zastúpenej splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s.r.o., so sídlom Hollého 20, Hlohovec, o zmene úpravy práv a povinností rodičov, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 27P/35/2021-93 z 25. mája 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a VI. **p o t v r d z u j e .**

Odvolanie matky voči výroku III. **o d m i e t a .**

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku IV. **r u š í .**

Žiadnemu z účastníkov nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti zmeny zverenia maloletého dieťaťa zastavil; výrokom II. otcovi umožnil stretávať sa s maloletou A. každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v stredu od 14.15 hod. do 18.00 hod. a od 1. septembra 2022 v čase od 14.15 hod. do 17.00 hod., výrokom III. schválil rodičovskú dohodu nasledovného znenia: „Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. každý párny týždeň v kalendárnom roku od piatku od 14.15 hod. do nedele do 18.30 hod. a od 1.9.2022 od piatku od 14.15 hod. do nedele do 17.00 hod., s výnimkou nasledovaných období, kedy platí osobitná úprava styku: počas jarných školských prázdnin od soboty predchádzajúcej prázdninám od 9.00 hod. do stredy do 19.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý párny rok od Veľkonočnej nedele od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod., každý nepárny rok od Veľkonočného piatku od 9.00 hod. do soboty do 19.00 hod., každoročne 7. mája od 14.15 hod. do 8. mája do 17.00 hod., počas letných prázdnin od 1. júla od 9.00 hod. do 5. júla do 19.00 hod., od 20. júla od 9.00 hod. do 24. júla do 19.00 hod., od 11. augusta od 9.00 hod. do 14. augusta do 19.00 hod., od 24. augusta od 9.00 hod. do 28. augusta do 19.00 hod., počas zimných prázdnin každoročne od 25. decembra od 9.00 hod. do 27. decembra do 19.00 hod. a od 31. decembra od 9.00 hod. do 3. januára nasledujúceho roka do 19.00 hod. Matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste svojho bydliska a otec je povinný maloleté dieťa v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste jej bydliska; výrokom IV. obom rodičom uložil povinnosť v prípade,

ak sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému z rodičov najneskôr 2 hodiny pred určeným začiatkom styku a matka je povinná po odpadnutí prekážky umožniť realizovať styk otcovi v náhradnom termíne v rozsahu, v akom nebol realizovaný. Ak sa styk nebude môcť realizovať z dôvodov na strane otca, náhradný termín sa neurčuje; výrokom V. konštatoval, že tým to sa mení rozsudok tunajšieho súdu č. k. 11P/30/2019-164 z 26. novembra 2019 v časti úpravy styku a výrokom VI. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania“. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 121, § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 36 ods. 1, § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. zákona o rodine (ďalej len „zákon o rodine“). Vecne dôvodil, že po vykonanom dokazovaní výsluchom rodičov, správou z poradenského procesu referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany z 2. marca 2022, správou zo psychologických sedení s psychologičkou E. D. B. zo 7. marca 2022 a ostatnými listinnými dôkazmi zo spisu. Mal za preukázané, že maloleté dieťa pochádza z partnerského vzťahu rodičov. Ostatnýkrát bolo vo veci rozhodnuté rozsudkom č.k. 27P/111/2016-73 zo 14. decembra 2016, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, zároveň bol upravený styk otca s maloletou a rozsudkom č.k. 37P/1/2018-54 z 19. marca 2018 bol styk otca s maloletou rozšírený, následne bol rozsudkom č.k. 11P/30/2019-164 z 26. novembra 2019 styk otca s maloletou znovu rozšírený a to na každý páry kalendárny týždeň v piatok od 14.30 hod. do 18.30 hod. a od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.30 hod., každý nepárny kalendárny týždeň v stredu od 14.30 hod. do 18.30 hod., počas vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin každý kalendárny rok od 25. decembra od 9.00 hod. do 26. decembra do 18.30 hod. a od 30. decembra od 9.00 hod. do 31. decembra do 18.30 hod., počas jarných školských prázdnin každý kalendárny rok od pondelka od 9.00 hod. do utorka do 18.30 hod., počas veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok počas Veľkonočného pondelka od 9.00 hod. do 18.30 hod. a každý nepárny kalendárny rok počas Veľkonočnej nedele od 9.00 hod. do 18.30 hod., každý kalendárny rok 8. mája od 7.30 hod. do 17.00 hod., počas letných školských prázdnin každý kalendárny rok od 29. júla od 9.00 hod. do 31. júla do 18.30 hod. a od 29. augusta od 9.00 hod. do 31. augusta do 18.30 hod., pričom iba počas letných školských prázdnin sa bude uplatňovať aj styk upravený na čas bežného roka. Súd prvej inštancie konanie v časti zmeny zverenia po späťvzati návrhu otcom zastavil a pokračoval v konaní o zmene styku otca s maloletou, v ktorej otec na podanom návrhu trval. Na pojednávaní konanom 6. apríla 2022 súd prvej inštancie schválil rodičovskú dohodu, uvedenú vo výroku III., ktorá rešpektuje aj nástup maloletej do školy a upravuje styk aj počas prázdnin, veľkonočných sviatkov a 7. a 8. mája, kedy platí osobitná úprava a nie úprava počas bežného roka. Súd prvej inštancie zároveň ponechal styk otca každý nepárny týždeň v stredu, len upravil čas odovzdania dieťaťa prispôsobený rodičovskej dohode počas víkendov, zohľadňujúc nástup dieťaťa do školy. Matka súhlasila s ponechaním styku počas nepárnej stredy, až pred posledným pojednávaním zmenila názor a žiadala neupraviť styk v stredu. Súd prvej inštancie nevidel dôvod na neupravenie styku v nepárnu stredu, takúto zmenu nepovažoval v súlade so záujmom dieťaťa. Súd prvej inštancie neupravoval styk osobitne od letných prázdnin v roku 2023, považoval za dostatočné rozšírenie styku otca s dieťaťom počas prázdnin tak, ako bolo rodičmi dohodnuté. Súd prvej inštancie otcovmu návrhu, ktorým, žiadal o zmenu styku oproti dohode rodičov počas letných prázdnin, nevyhovel, nakoľko nie je možné, aby sa každoročne menilo rozhodnutie súdu prvej inštancie s ohľadom na celozávodnú dovolenku otca. Je potrebné, aby si otec zariadil svoje pracovné povinnosti tak, aby sa mohol realizovať styk v zmysle uzatvorenej a schválenej dohody rodičov. Súd prvej inštancie uložil rodičom povinnosť informovania o prekážke realizácie styku a zároveň uložil matke povinnosť poskytnúť otcovi náhradný termín, ak bude prekážka na strane matky alebo dieťaťa, pričom miestom odovzdania dieťaťa ponechal i naďalej bydlisko matky. Súd prvej inštancie nemohol zohľadniť pri rozhodovaní do budúcnosti plánované sťahovanie matky, a ani aktuálne problémy otca s preberaním dieťaťa v mieste bydliska matky z dôvodu opravy mosta v Hlohovci, a to z dôvodu rozhodovania za aktuálneho stavu. Apeloval na rodičov, aby nezaťažovali maloletú vzájomnými konfliktami, aby si vytvorili priestor pre pokojný priebeh odovzdávania dieťaťa a problémy riešili konštruktívne, racionálne, bez emócií, pokiaľ možno bez prítomnosti dieťaťa. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 v spojení s § 53 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala vo výrokoch II., III. a IV. v zákonnej lehote odvolanie matka s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP. Dôvodila, že súd prvej inštancie vo výroku II. rozsudku upravil styk otca s maloletou, pričom však nezohľadnil skutočnosť, že maloletá má každú stredu mimoškolské aktivity. Taktiež je potrebné zohľadniť, že od septembra 2022, bude maloletá navštevovať základnú školu a bude potrebné ju pripravovať na vyučovanie, cestovanie maloletej za

otcom uprostred týždňa matka teda nepovažuje v záujme maloletého dieťaťa. Rodičia si dohodli na pojednávaní konanom 6. apríla 2022 spoločné termíny, kedy by sa mohol otec stretávať s maloletou, avšak súd prvej inštancie neschválil na predmetnom pojednávaní rodičovskú dohodu, na nasledujúcom pojednávaní vo veci samej rodičia uviedli, že modifikujú predmetnú dohodu o styku otca s maloletou a teda žiadna zo strán sporu nechcela ponechať pôvodnú dohodu o stretávaní, súd prvej inštancie však v takom prípade mal znova posúdiť, či je možné dosiahnuť dohodu, keď vykonával dokazovanie výsluchmi účastníkov a následne meritórne rozhodol tak, že strany uzatvorili dohodu a súd prvej inštancie ju schválil. Súd prvej inštancie zároveň uviedol, že voči výroku ktorým bola schválená rodičovská dohoda sa nie je možné odvolať, rodičovská dohoda však nemá povahu súdneho zmiernu. Ak sa zmenia pomery na strane ktoréhokoľvek účastníka rodičovskej dohody, rozhodnutie je možné zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, bez potreby riešiť predmetnú vec systémom opravných prostriedkov. Zákonodarca pre konania, v ktorých súd môže rozhodnúť aj bez návrhu, vylúčil zmier vo veciach, pri ktorých to ich povaha nepripúšťa. Súd prvej inštancie nevykonal znalecké dokazovanie navrhované matkou, a o rozšírení stretávania otca s maloletou rozhodol sám a bez náležitého odôvodnenia. Súd prvej inštancie uviedol, že ak bude existovať prekážka na strane maloletej resp. na strane matky, tak matka musí otcovi poskytnúť náhradný termín v rozsahu, v akom nebol realizovaný, uvedené však rodičia nenavrhovali. Matka navrhuje upraviť styk otca s maloletou nasledovne: „Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. v páry týždeň v kalendárnom roku od piatku od 14:15 hod. do nedele do 18:30 hod. a od 1. septembra 2022 od piatku od 14:15 hod. do nedele do 17.00 hod. s výnimkou nasledovných období kedy platí osobitná úprava styku: počas jarných školských prázdnin páry rok od soboty predchádzajúcej prázdninám od 9.00 hod. do stredy do 19.00 hod. a nepáry rok od soboty predchádzajúcej prázdninám od 9.00 hod. do utorka do 19.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý páry rok od Veľkonočnej nedele od 9.00 hodiny do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod., každý nepáry rok od Veľkonočného piatku od 9.00 hodiny do soboty do 19.00 hod., každoročne 7. mája od 14:15 hod. do 8. mája do 17. hodiny, počas letných prázdnin od 1. júla od 9.00 hod. do 4. júla do 19.00 hod., od 20. júla od 9.00 hod. do 23. júla do 19.00 hod., od 11. augusta od 9.00 hod. do 14. augusta do 19.00 hod. a od 24. augusta od 9.00 hod. do 27. augusta do 19.00 hod., počas zimných prázdnin každý rok od 25. decembra od 9.00 hod. do 26. decembra do 19.00 hod. a od 31. decembra od 9.00 hod. do 2. januára do 19.00 hod. Navrhla, aby odvolací súd zmenil výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie tak, že rozhodnutie zamietne, výrok III. nahradí svojím rozhodnutím a to takým, ktorý požaduje matka maloletej a súčasne výrok IV. predmetného rozsudku zmení tak, že rozhodnutie v napadnutej časti zamietne. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania neprizná.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky, navrhol, aby odvolací súd odvolanie matky zamietol.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky sa stotožnil s vyjadrením kolízneho opatrovníka. Navrhol odvolanie matky v časti výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie odmietnuť a vo výroku II. a IV. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

Matka vo vyjadrení doručenom 28. septembra 2022 uviedla, že maloletá nezvláda odlúčenie od matky. V prvých dňoch (od 1. júla do 5. júla a od 20. júla do 24. júla 2022) otec maloletú vzal stanovať a to v najväčších horúčavách, kedy bola maloletá vystavená celodennému slnku, kúpala sa v nehygienickej vode a jedla nezdravú stravu. Maloletá mala matke uviesť, že jej otec dal prehľadadlo, namiesto probiotík a antihistaminík. Otec s jeho rodinou vyvíjajú na maloletú nátlak. Maloletá nezvládla prítomnosť otca na rodičovskom združení a matka si neželá vystatovať maloletú psychickým záťažiam. Otec zavádza nielen súd ale aj advokáta, keď uviedol, že matka neumožnila otcovi žiaden styk s maloletou. Navrhla odvolaciemu súdu, aby styk maloletej s otcom počas letných, zimných a jarných prázdnin znížil na maximálne 3 až 4 dni a aby upustil od styku otca s maloletou každú stredu v týždni.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – účastníkom (§ 359 CSP a § 7 CMP vo výroku II. a IV.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP vo výroku II. a IV.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné

odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), f), h) CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne päť dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vo výroku II. a VI. vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1, 2 CSP). Čo sa týka odvolania matky voči výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie, je neprípustné a preto ho odvolací súd odmietol (§ 386 písm. b) a c) CSP). Výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodu nadbytočnosti, nevykonateľnosť zrušil (§ 389 ods. 1 písm. d) CSP).

Predmetom konania vedeného pred súdom prvej inštancie bolo konanie o návrhu otca, ktorým sa domáhal, aby súd prvej inštancie zveril maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a nanovo upravil styk. Súd prvej inštancie konanie v časti zmeny zverenia po späťvzati návrhu otcom zastavil a rozhodoval len o zmene styku otca s maloletou.

Predmetom odvolacieho konania je vzhľadom na odvolacie námietky matky preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch, v ktorých otcovi umožnil stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v stredu od 14.15 hod. do 18.00 hod. a od 1. septembra 2022 v čase od 14.15 hod. do 17.00 hod. (výrok II.), schválil rodičovskú dohodu nasledovného znenia: „Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. každý párny týždeň v kalendárnom roku od piatku od 14.15 hod. do nedele do 18.30 hod. a od 1. septembra 2022 od piatku od 14.15 hod. do nedele do 17.00 hod., s výnimkou nasledovaných období, kedy platí osobitná úprava styku: počas jarných školských prázdnin od soboty predchádzajúcej prázdninám od 9.00 hod. do stredy do 19.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý párny rok od Veľkonočnej nedele od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod., každý nepárny rok od Veľkonočného piatku od 9.00 hod. do soboty do 19.00 hod., každoročne 7. mája od 14.15 hod. do 8. mája do 17.00 hod., počas letných prázdnin od 1. júla od 9.00 hod. do 5. júla do 19.00 hod., od 20. júla od 9.00 hod. do 24. júla do 19.00 hod., od 11. augusta od 9.00 hod. do 14. augusta do 19.00 hod., od 24. augusta od 9.00 hod. do 28. augusta do 19.00 hod., počas zimných prázdnin každoročne od 25. decembra od 9.00 hod. do 27. decembra do 19.00 hod. a od 31. decembra od 9.00 hod. do 3. januára nasledujúceho roka do 19.00 hod. Matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste svojho bydliska a otec je povinný maloleté dieťa v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste jej bydliska (výrok III.), obom rodičom uložil povinnosť v prípade, ak sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému z rodičov najneskôr 2 hodiny pred určeným začiatkom styku a matka je povinná po odpadnutí prekážky umožniť realizovať styk otcovi v náhradnom termíne v rozsahu, v akom nebol realizovaný. Ak sa styk nebude môcť realizovať z dôvodov na strane otca, náhradný termín sa neurčuje (výrok IV.) a v závislom výroku o trovách konania (výrok VI.).

Voči výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v stredu od 14.15 hod. do 18.00 hod. a od 1. septembra 2022 v čase od 14.15 hod. do 17.00 hod. matka v odvolaní namietala, že cestovanie maloletej za otcom uprostred týždňa nepovažuje v záujme maloletej, nakoľko je potrebné zohľadniť aj krúžky maloletej konajúce sa každú stredu, navyše od septembra 2022, bude maloletá navštevovať základnú školu a bude potrebné ju pripravovať na vyučovanie.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia,

môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

Odvolačný súd nezistil vo vzťahu k výroku II. dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu a rozhodnutia. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predstretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Nakoľko tu však je i nesúhlas matky s takýmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami (§ 387 ods. 3 CSP), pre úplnosť odôvodnenia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi (1).

Podľa čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa, každé dieťa je registrované ihneď po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť, a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť (1).

Podľa čl. 8 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, sa zaväzujú rešpektovať právo dieťaťa na zachovanie jeho totožnosti, včítane štátnej príslušnosti, mena a rodinných záväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov (1).

Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o úprave styku otca s maloletou, odvolací súd zdôrazňuje, že právna úprava rodičovských práv a povinností vyplývajúca jednak zo zákona o rodine, ako aj z Dohovoru o právach dieťaťa je koncipovaná na rovnoprávnom postavení oboch rodičov (§ 28 ods. 2 ZR), čomu korešponduje právo dieťa na starostlivosť oboch rodičov s vylúčením akýchkoľvek nezákonných zásahov (čl. 7, 8 Dohovoru o právach dieťaťa). V zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi, musí byť záujem dieťaťa. Pre akékoľvek rozhodnutie súdu o úprave rodičovských práv a povinností je teda podstatným posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú, ale o právne posúdenie veci a záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností. Najlepší záujem maloletého dieťaťa je potrebné posudzovať individuálne s ohľadom na špecifickú situáciu v ktorej sa konkrétne dieťa nachádza, čo nepochybne vyplýva i z čl. 5 základných zásad zákona o rodine, ktorý stanovuje kritéria pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa, ktorými sú zohľadnené najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom alebo zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa, zásahmi do jeho dôstojnosti a zásahmi do jeho duševnej, telesnej a citovej integrity osobou, ktorá je dieťaťu blízkou, podmienok na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopnosti a úvah dieťaťa, názorov a jeho možného vystavenia konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienok na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi a inými blízkymi osobami, využitia možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Vo vzťahu k napadnutému výroku II. o úprave styku, odvolací súd dospel k záveru o správnosti tohto výroku z vecného aj právneho hľadiska. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o úprave styku otca s maloletou postupoval správne, keď vychádzal predovšetkým z najlepšieho záujmu maloletej, a to najmä s ohľadom na správu klinickej psychologičky E. D. B. zo 7. marca 2022, v ktorom uviedla, že náhle zmeny v režime by mohli viesť k emočnému zaťaženiu dieťaťa. Odvolací súd považuje takto určený rozsah styku otca s maloletou, za optimálny, zabezpečujúci primeraný podiel otca na výchove maloletej a budovanie si ich vzájomných citových väzieb. Odvolací súd je toho názoru, že styk otca s maloletým dieťaťom v rozsahu uvedenom vo výroku napadnutého rozsudku je v jeho záujme. Nemožno opomenúť okolnosť, že na maloleté dieťa sa v súvislosti s jeho vekom vzťahuje povinnosť vyplývajúca zo školského zákona navštevovať primárne vzdelávanie. Z odvolacej argumentácie matky je nepochybne zrejmé, že styk otca s maloletou namieta odôvodňujúc to vzdialenosťou bydlísk a okolnosťou, že maloletá navštevuje každú stredu krúžky. Takáto argumentácia matky je príliš všeobecná, meniac sa a nie je súladná s najlepším záujmom maloletého dieťaťa, pretože dieťa a rodič (ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti) majú právo na rovnocenný a plnohodnotný styk a nič nebráni, aby účasť maloletej na krúžku zabezpečil otec. Nedôvodná je tiež argumentácia matky, že maloletá od septembra 2022 navštevuje základnú školu, nakoľko odvolací súd nevidí dôvod, pre ktorý by otec maloletú nevedel pripraviť (v prípade potreby) na vyučovanie na nasledujúci deň. Je samozrejmé, že pre oboch rodičov je to náročnejšie, nakoľko si musia všetko naplánovať, avšak stále je potrebné mať na zreteli záujem maloletého dieťaťa spočívajúci v upevňovaní vzťahu s oboma rodičmi a stále platí, že obaja rodičia musia konať v záujme maloletého dieťaťa. Najlepšie poznajú jeho potreby, priority, prežívanie, emócie. Je ich povinnosťou konať tak, aby bol zabezpečený zdravý fyzický i psychický vývin maloletého dieťaťa. Tomu najlepšie zodpovedá komunikácia, konsenzus.

Pri riadení sa úvahami podanými vyššie potom odvolací súd mal za to, že je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

K odvolacej námietke matky voči výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie schválil rodičovskú dohodu uvádza nasledovné:

Podľa ust. § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Podľa ust. § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že účastníci, rodičia v priebehu pojednávania konanom 6. apríla 2022 uzavreli rodičovskú dohodu, týkajúcu sa rozšírenia styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. každý párný týždeň v kalendárnom roku od piatku od 14.15 hod. do nedele do 18.30 hod. a od 1.9.2022 od piatku od 14.15 hod. do nedele do 17.00 hod., s výnimkou nasledovaných období, kedy platí osobitná úprava styku: počas jarných školských prázdnin od soboty predchádzajúcej prázdninám od 9.00 hod. do stredy do 19.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý párný rok od Veľkonočnej nedele od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod., každý nepárny rok od Veľkonočného piatku od 9.00 hod. do soboty do 19.00 hod., každoročne 7. mája od 14.15 hod. do 8. mája do 17.00 hod., počas letných prázdnin od 1. júla od 9.00 hod. do 5. júla do 19.00 hod., od 20. júla od 9.00 hod. do 24. júla do 19.00 hod., od 11. augusta od 9.00 hod. do 14. augusta do 19.00 hod., od 24. augusta od 9.00 hod. do 28. augusta do 19.00 hod., počas zimných prázdnin každoročne od 25. decembra od 9.00 hod. do 27. decembra do 19.00 hod. a od 31. decembra od 9.00 hod. do 3. januára nasledujúceho roka do 19.00 hod. Matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste svojho bydliska a otec je povinný maloleté dieťa v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste jej bydliska.

Vyššie citované ustanovenie § 122 CMP upravuje, že, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie. Neprípustnosť odvolania tak znamená, že zákon výslovne vylučuje možnosť rozhodnutie súdu prvej inštancie napadnúť riadnym opravným prostriedkom.

V preskúmvanej veci je jednoznačné, že matka ako odvolateľka uzavrela rodičovskú dohodu, týkajúcu sa rozšírenia styku otca s maloletou (výrok III.) na znak súhlasu ju v zápisnici z pojednávania konanom dňa 6. apríla 2022 podpísala a je irelevantné, že následne od nej chcela odstúpiť resp. zmeniť jej obsah. Podľa § 122 CMP, tak matka nie je oprávnená podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená odvolanie.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd odvolanie matky posúdil ako odvolanie podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné a v zmysle ust. § 386 písm. c) CSP ho odmietol.

Ďalej sa odvolací súd zaoberal odvolacou námietkou matky voči výroku IV. ktorou namietala, že súd prvej inštancie nesprávne právne v tejto časti posúdil a nevykonal dokazovanie a napriek tomu obom rodičom uložil povinnosť v prípade, ak sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému z rodičov najneskôr 2 hodiny pred určeným začiatkom styku a matka je povinná po odpadnutí prekážky umožniť realizovať styk otcovi v náhradnom termíne v rozsahu, v akom nebol realizovaný.

Odvolaciu námietku voči výroku IV. považoval odvolací súd za dôvodnú. Výrok IV. je neurčitý, nevykonateľný. Výrok musí byť určitý, aby ho bolo možné nútene vykonať. Požiadavka materiálnej vykonateľnosti zahŕňa okrem iného potrebu jednoznačného vymedzenia práv a povinností, o ktorých sa rozhodlo. Preto je nevyhnutné, aby výrok bol formulovaný jasne, výstižne a zrozumiteľne. Výrok IV. napadnutého rozsudku takéto parametre nespĺňa a odvolací súd ani nepovažuje za dôvodné, aby sa tieto nejasné a nevykonateľné práva vôbec upravovali rozsudkom.

S ohľadom na uvedené odvolací súd vyvodil, že súd prvej inštancie v časti, ktorej uložil rodičom povinnosť informovania o prekážke realizácie styku a zároveň uložil matke povinnosť poskytnúť otcovi náhradný termín, ak bude prekážka na strane matky alebo dieťaťa je dôvodné ako nadbytočný podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušiť.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu keďže nezistil splnenie podmienok pre aplikáciu výnimky podľa § 53 CMP alebo § 55 CMP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).